

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА
ТА РОЗВИТОК
ТВОРЧОЇ
ОСОБИСТОСТІ**

Збірник наукових праць

Випуск 10

Міністерство освіти і науки України
Uniwersytet Rzeszowski
Wydział Muzyki
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут мистецтв

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Збірник наукових праць

Випуск 10

Рівне – 2023

Редакційна колегія:

Сверлюк Я.В. – доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;

Олексюк О.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики музичного мистецтва Інституту мистецтв Київського університету ім. Бориса Грінченка;

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік АН ВШ України, перший проректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелех Ю.В. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік Національної академії наук вищої освіти України, проректор з науково-педагогічної роботи, європейської інтеграції та інновацій;

Mirosław Dymon – Dr. hab., prof. Uniwersytet Rzeszowski Wydział Muzyki.

Лісова С.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики професійної освіти Рівненського державного гуманітарного університету;

Потапчук Т.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Джус О.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Рибалко Л.С. – доктор педагогічних наук, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Прокоччук В.І. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри гри на музичних інструментах Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;

Добровольська Р.О. – доктор філософії PhD, старший викладач кафедри вокально-хорової підготовки, теорії та методики музичної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

Клепар М. В. – заслужений працівник культури України, доктор педагогічних наук професор кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Лупаренко С.С. – доктор педагогічних наук, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Рекомендовано вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 6 від 29.06.2023 р.)*

Мистецька освіта та розвиток творчої особистості : зб. наук. пр. /
М 656 Uniwersytet Rzeszowski wydział Muzyki, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т,
Ін-т мистецтв. – Рівне : Волин. береги, 2023. – Вип. 10. – 200 с.

ISBN 978-617-8260-06-4

Збірник наукових праць присвячений актуальним питанням професійної підготовки фахівців мистецького напрямку. Висвітлюються сучасні методологічні підходи розвитку творчої особистості студентів, охарактеризовано особливості музично-педагогічної діяльності.

Для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, науковців й працівників в галузі музичної педагогіки та мистецтвознавства.

УДК 7.071.5

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I.

Теорія і методологія мистецької освіти

<i>Димченко С.С.</i> Виконання текстологічних засобів музичної виразності (сучасних прийомів гри міхом) і їх роль у формуванні професійних якостей студентів-баяністів.....	5
<i>Овсіюк Н., Коханська С.</i> Особливості розвитку професійної культури майбутніх фахівців музичного мистецтва.....	17
<i>Кузик В.В., Крись О.П.</i> Розвиток вокально-хорових навичок учасника дитячого хору.....	24
<i>Сверлюк Я., Онищук В.</i> Сучасні вектори професійної підготовки диригента оркестрового колективу.....	31
<i>Сулержук А.А., Гумінська О.О.</i> Творча діяльність на індивідуальних заняттях в дитячій музичній школі.....	40
<i>Ужвинський М.Ю., Онищук Н.В.</i> Цифрові мистецькі технології як основа електронного музичного інструментарію.....	50
<i>Шинкарук А.В., Крись О.П.</i> Розвиток технічних навичок учнів-баяністів середніх класів дитячої музичної школи.....	56

РОЗДІЛ II.

Сучасні виміри мистецтвознавства

<i>Колосюк С.В.</i> Використання ефектів звуку в кіно та телебаченні: історія та сучасні тенденції.....	65
<i>Мельничук С.Ф.</i> Музичне мистецтво в ракурсі викликів сьогодення: мистецтвознавчий аналіз.....	73
<i>Маковінська О., Ніколайчук І.</i> Вплив релігії на формування європейської органної культури.....	80
<i>Олійник Ю.Д., Мазур Д.В., Заходякін О.В.</i> Постаць Оксани Герасименко в сучасному бандурному мистецтві.....	86
<i>Пастушенко А.С.</i> Українська пісня в контексті світової музичної культури.....	94
<i>Турчин Г.</i> Художньо-виразні функції духових, струнних та ударних інструментів українського народного оркестру.....	102
<i>Ужвинський М.Ю., Ді Чжунге, Лі Цінжу.</i> Функції музики та шумів в театральній звукорежисурі.....	110
<i>Филітчук М., Панцюк В.</i> Регтайм як інструментальна форма раннього джазу.....	118
<i>Харитон І.М.</i> Творча фонема українського хорового диригента, педагога Володимира Пекаря.....	124
<i>Chepishko O., Mazur D., Zakhodiakin O.</i> Genesis of flamenco guitar art.....	132

РОЗДІЛ III.

Методика музичного навчання і виховання

<i>Буцяк В.І., Мазур Д.В., Сінкевич А.О.</i> Ігрові форми організації музично-ритмічної діяльності школярів	139
<i>Кондрачук Д.Р.</i> Музично-творчий розвиток дошкільників засобами інструментального музикування	145
<i>Павлюк О.В., Крусь О.П.</i> Елементарне музикування: історія, сучасний досвід.....	153
<i>Рибак С.А., Гумінська О.О.</i> Розвиток музичної грамотності на уроках мистецтва в 5-6 класах ЗЗСО.....	163
<i>Ткачук А.Ю., Гумінська О.О.</i> Розвиток емоційно-ціннісного ставлення до музики учнів 5-6 класів.....	172
<i>Крижановська Т.І., Холод К.С.</i> Поліський фольклор як чинник активізації професійного інтересу майбутнього вчителя мистецтва.....	181
<i>Крижановська Т.І., Янкевич М.І.</i> Музичний розвиток підлітків засобами бандурного мистецтва.....	188
Про авторів	196

Klotz H.(1934). Uber die Orgelkunst der Gotik der Renaissance und der Barock.Kassel.

Druskin M.(1982) Yohann Sebastian Bakh. [Johann Sebastian Bach] M.: Muzyka, 383 s.

Babinhton T.M.(2000). Papstvo i reformatsiia. [Papacy and Reformation] per. Soloviova D.V., zhurnal "Zirka", № 8, S.94 – 111.

Roizman L.(1982). Orhan. [Organ] Muzychna entsyklopediia u 6 t. M.: Rad. entsyklopediia, T.4. S. 69 – 76.

Shveitser A.(1965). Yohann Sebastian Bakh.[Johann Sebastian Bach] M.: Muzyka, 725 s.

Huber R. (1953). Istoriia muzychnoi kultury. [History of musical culture] M.: Muzghez. T. I. 484s.

•

УДК 780.8:780.614.13(477)(092)

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4360-0994>

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2510-4709>

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8552-316>

Олійник Ю.Д.,

Мазур Д.В.,

Заходякін О.В.

ПОСТАТЬ ОКСАНИ ГЕРАСИМЕНКО В СУЧАСНОМУ БАНДУРНОМУ МИСТЕЦТВІ

Анотація. У статті розглянуто життєвий шлях та творчий доробок яскравої представниці львівської бандурної школи, вокалістки, концертмейстера, аранжувальниці, артистки та новатора інструментального виконавства, справжньої пропагандистки бандурного мистецтва, ведучої та учасниці телевізійних та радіо-програм про українську культуру та традиції, популярної у світі музикантки та культурної діячки, блискучої композиторки Оксани Василівни Герасименко.

Зазначено, що мисткиня пише твори для різних інструментальних складів із бандурою та для різних вікових категорій, багато концертує, проводить майстер-класи, бере участь у різних музичних проєктах, спрямованих на розвиток та просування української культури та музики. Розглянуто тенденції розвитку сучасного бандурного мистецтва та інновації, які привнесла композиторка шляхом експериментів зі звучанням бандури та різними інструментальними складами, удосконалення техніки виконавства та використання нетипових для бандури стилів та жанрів. Досліджено значення її творчості на сучасному етапі розвитку бандурного мистецтва.

Актуалізовано думку, що О. Герасименко є єдиною у світі бандуристкою, яка здобула професійну композиторську освіту. Підкреслено, що сучасне бандурне мистецтво неможливо уявити без постаті Оксани Герасименко.

Пропонована стаття є науковим поглядом на творчий та життєвий шлях О. Герасименко в контексті сучасного бандурного мистецтва.

Ключові слова: бандура, бандурне мистецтво, мисткиня, композиторка.

Annotation. The article examines the life path and creative achievements of a bright representative of the Lviv bandura school, a vocalist, concertmaster, arranger, artist

and innovator of instrumental performance, a true propagandist of bandura art, a presenter and participant in television and radio programs about Ukrainian culture and traditions, a popular musician and cultural figure in the world, brilliant composer Oksana Vasylyivna Gerasimenko.

It is noted that the artist writes works for various instrumental ensembles with bandura and for various age groups, performs many concerts, conducts master classes, participates in various musical projects aimed at the development and promotion of Ukrainian culture and music. The trends in the development of modern bandura art and the innovations brought by the composer through experiments with the sound of bandura and various instrumental compositions, improvement of performance technique and the use of styles and genres atypical for bandura are considered. The significance of her work at the current stage of the development of bandura art has been studied.

The opinion that O. Gerasimenko is the only female bandur player in the world who received a professional composition education has been updated. It is emphasized that modern bandura art cannot be imagined without the figure of Oksana Gerasimenko.

The proposed article is a scientific look at the creative and life path of O. Gerasimenko in the context of modern bandura art.

Key words: bandura, bandura art, artist, composer.

Постановка проблеми. У сучасних реаліях бандурне мистецтво набуває все більшої популярності в Україні та за її межами і, відповідно, росте виконавське мистецтво і вправність бандуристів, що спричиняє здорову конкуренцію між ними. На даному етапі бандурне мистецтво знаходиться в стадії розвитку, а отже вимагає пошуку нових підходів, інноваційних впроваджень, а це означає – нових досліджень. На тлі сучасних викликів та випробувань нашої держави важливого значення набуває збереження та просування української культури та мистецтва у цілому світі. Музика, як універсальний вид мистецтва, є мовою спілкування між культурами та націями, вона передає почуття та емоції, які можуть бути зрозумілими незалежно від мови народу, допомагає розширити знання про українську культуру, її художньо-історичну спадщину та традиції.

У цьому контексті розвиток бандури набуває неабиякого значення, адже вона є символом національної ідентичності. Яскравою постаттю сучасного бандурного мистецтва є О. Герасименко, яка розвиває і збагачує можливість цього унікального інструменту. Це актуалізує дослідження творчого доробку та композиторського спадку мисткині у контексті зростання творчого потенціалу та фахового рівня бандуристів, піднесення художнього рівня бандурного виконавства як перспективного різновиду камерно-інструментальної музики. Опрацювання композиторкою нових технік, прийомів, форм, створення нових творів для бандури дає змогу по-новому подивитися на бандуру та переглянути репертуарну політику сучасного бандуриста.

Ми хочемо наголосити, що бандура є складним інструментом, що вимагає від музиканта високого рівня майстерності і техніки гри. Творчість О. Герасименко сприяє не лише значним успіхам у підготовці концертних виконавців та високим зростанням їх професійної майстерності як в Україні,

так і в усьому світі, а і активізації концертної діяльності, перемогом бандуристів на міжнародних конкурсах, визнанню української бандурної академічної школи.

О. Герасименко є однією з найвідоміших бандуристок в Україні, також вона є прикладом жінки-музиканта, яка досягла таких висот. Мисткиня активно досліджує сучасні техніки гри на бандурі, експериментує зі звучанням інструменту та різними інструментальними складами. Дослідження її творчості може сприяти розвитку сучасної бандурної музики, відкриттю нових можливостей для українського традиційного музичного інструменту, а також просуванню бандурного мистецтва серед інших культур.

Аналіз наукових досліджень. Творчий шлях О. Герасименко досліджували науковці-мистецтвознавці О. Береговий, О. Бистрицька, В. Дутчак, Б. Жеплинський, Л. Кияновська, М. Давидов, Т. Слюсаренко, Р. Стельмашук, Г. Скрипник, Н. Стадник та ін.. Тенденції та проблематику академічного бандурного мистецтва вивчали І. Лісняк, М. Євгенєва, О. Ніколенко.

Метою статті є дослідження та аналіз творчого шляху відомої української композитрки та виконавиці О. Герасименко в контексті сучасного бандурного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Для кожного українця бандура – це, перш за все, старовинний інструмент, нерозривно пов'язаний з нашою історією. Сучасне бандурне мистецтво за відносно короткий час – півстоліття – здійснило стрімкий злет до висот академічного професіоналізму. Активний розвиток бандурного мистецтва відбувся з відродженням української державності: створюються кобзарські об'єднання, клуби, активізуються виступи бандуристів в Україні та за її межами.

Нині це унікальний музичний інструмент із широким діапазоном мистецького застосування, самодостатній інструмент для виконання на ньому творів народної та класичної музики, прекрасний акомпануючий інструмент для співу чи іншого солюючого мелодичного інструменту.

Ми вважаємо, що неможливо досліджувати творчий доробок О. Герасименко, не проаналізувавши сучасний стан бандурного мистецтва в Україні та світі.

Бандура – це традиційний український музичний інструмент, який має багату історію та культурну спадщину. Сучасне бандурне мистецтво знаходиться в стадії розвитку та еволюції. Однак ми спостерігаємо не тільки збереження традицій минулого, але також пошук нових підходів, технологій та інновацій задля розкриття ще більших можливостей цього інструменту.

У сьогоденнішому музичному просторі бандура отримала значну популярність. Все частіше можна побачити бандуристів не тільки в Україні, а й далеко за межами нашої країни. Дуже часто бандуристів запрошують на різні концерти та фестивалі.

Мистецтво бандуриста – це поєднання гри на інструменті разом із співом, що створює ефект неповторного звучання. Це прекрасне поєднання

різних тембрів – людського голосу і чарівних звуків бандури. Створення оригінального бандурного супроводу з різними видами фактури допомагає глибоко розкрити зміст творів, підкреслити їх національний дух.

Варто відзначити, що бандура на сучасному етапі являється як сольним, ансамблевим інструментом, так і входить до складу оркестру народних інструментів. Також вона чудово поєднується з класичними і електронними інструментами.

Сучасне бандурне мистецтво вирізняється декількома напрямками:

- класична бандура – це глибоко вивчена техніка та музичний репертуар, який передається від покоління до покоління. Цей напрямок має своїх прихильників як серед молоді, так і серед дорослих;
- етно-ф'южн – це поєднання традиційної музики з іншими стилями, такими як джаз, блюз, рок або електронна музика. Цей напрямок дозволяє бандуристам експериментувати зі звуком та створювати нові твори;
- електронна бандура – це використання електронних ефектів та звуків для створення унікального звучання. Цей напрямок особливо популярний серед молодих бандуристів, які хочуть створювати сучасну музику з використанням традиційного інструменту;
- експериментальна бандура – це використання бандури для створення музичних композицій, які відмінні від традиційного звучання бандури. Цей напрямок дає можливість бандуристам розширити межі традиційної музики та відкривати нові горизонти (Лісняк, 2019).

Розглянемо тенденції розвитку сучасного бандурного мистецтва на прикладі Львівської бандурної школи, яка є яскравим зразком історії ренесансу, становлення та еволюції українського кобзарського мистецтва. Це одна із найстаріших і найвідоміших шкіл у світі. Її історія налічує понад 200 років, має своїх фундаторів та послідовників і на сьогоднішній день продовжує розвиватися. Початок розвитку припадає на кінець XVIII сторіччя (Євгенєва, 2001).

Про львівську бандурну школу знають не тільки в Україні, а й далеко за її межами. Вона продовжує свій розвиток, зберігає традиції своїх попередників, а також активно розвивається, створюючи нові підходи гри на бандурі.

Основоположником львівської бандурної школи став Ю. Сінгалевич – засновник перших капел бандуристів у Львові (дитячої та чоловічої), педагог, майстер-бандурник. Ю. Сінгалевич поєднував виконавство із просвітницькою діяльністю: перед своїми концертами він часто виступав із доповідями про історію кобзарства, звичаї та обряди лірників, козаків-бандуристів (Євгенєва, 2001).

Традиції Ю. Сінгалевича пропагували його учні. Досліджуючи розвиток професійного навчання гри на бандурі на Львівщині, варто згадати М. Грисенка, який навчав батька мисткині Оксани Герасименко – В. Герасименка. Він у 1952 р. після закінчення музичного училища був направ-

лений на роботу в ДМШ №1 м. Львова. У 1954-55 р.р. В. Герасименко очолив клас бандури у Львівській державній консерваторії (Давидов, 2005). Варто підкреслити, що традиції бандурного мистецтва завжди панували в сім'ї Герасименків і передалися Оксані Герасименко «з молоком матері».

Оксана Василівна Герасименко – znana у світі бандуристка, заслужений діяч мистецтв України, доцент Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, член Національної спілки композиторів України, член Національної спілки кобзарів України, композиторка, аранжувальниця та активна учасниця культурного життя України (Давидов, 2005. с.275).

Яскраві музичні здібності та композиторський талант О. Герасименко проявився ще у ранньому віці. Початкову музичну освіту мисткиня здобула у Львівській дитячій музичній школі № 1 у класі фортепіано прекрасного педагога Ситник Галини Андріївни. Їй подобалось займатись на фортепіано, співати, але найулюбленішим заняттям була імпровізація на інструменті (Жеплинський, 2006).

Ще з раннього дитинства О. Герасименко супроводжували звуки музики, адже у 60-ті роки її батько, Василь Герасименко, працював у Львівській філармонії, тому грав і співав щодня, а згодом залучав Оксану і сестру Ольгу до співу під супровід власної бандури (Скрипник, 2006).

Згодом, вже у 13-ти річному віці, після закінчення музичної школи Оксана Василівна почала опановувати гру на бандурі на професійному рівні. Підготувавши за рік вступну програму, в 1974 році О. Герасименко стала студенткою Львівського державного музичного училища ім. С. Людкевича, де навчалася до 1978 р. у класі свого батька В. Герасименка. Це були роки активної концертної діяльності. У 1978 р. Оксана Герасименко вступила до Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка на оркестровий факультет, який закінчила з дипломом із відзнакою у 1982 р. (Скрипник, 2006).

Оксана Герасименко творила та працювала не тільки в Україні, а й закордоном. У травні 1983 р. вона, у зв'язку з сімейними обставинами, виїхала на Кубу, де з вересня 1983 р. до 1989 р. працювала у Провінційному управлінні культури на посаді інспектора по музиці в м. Баямо. У 1983 р. була однією із засновниць фестивалю авторської пісні «Sindo Garay». За вагомий особистий внесок у розвиток концертної музики провінції у 1993 р. О. Герасименко нагороджена Почесною грамотою Спілки композиторів Республіки Куба (Береговий, 2000).

В 1986 р. мисткиня очолювала організаційний комітет Національного фестивалю духових оркестрів, що проходив у провінції Гранма, одночасно беручи участь у цьому фестивалі як піаністка-концертмейстер. В тому ж році була відзначена премією цього фестивалю за аранжування кубинської пісні для джаз оркестру. На запрошення кубинського гітариста й композитора Л. Бракера брала участь у міжнародних гітарних фестивалях (Гавана, Куба) (Vazquez, 1986).

Протягом кількох років О. Герасименко очолювала організаційний комітет та працювала у журі фестивалю-конкурсу авторської пісні, що відбувався в м. Баямо. У 1986 р. отримала премію на цьому фестивалі за аранжування кубинської пісні для джазового оркестру (Бистрицька, 2004).

Одночасно проводила активну концертну діяльність як бандуристка-солістка, піаністка-концертмейстер та хористка професійного муніципального хору в м. Баямо, з яким неодноразово виступала на міжнародних хорових фестивалях та здійснила запис платівки на LP студії «EGREM» (Juventud Rebelde, 1988), куди увійшли пісні та інструментальні твори українських та латино-американських композиторів у власних аранжуваннях. Серед них також авторська «Фантазія» для бандури та «Ave Maria» Баха-Гуно. В останньому мисткиня записала партію бандури, вокальну партію «соло» та чотири голоси, створивши власним голосом унікальний ансамбль.

В 1986, 1988 та 1990 р.р., на запрошення відомого кубинського композитора і гітариста Лео Бруера, О. Герасименко брала участь у Міжнародних гітарних фестивалях, які відбувалися в Національному театрі в Гавані (Juventud Rebelde, 1988).

З 1989 по 1991 рік композиторка перейшла повністю на виконавську роботу. Працюючи артисткою при філії національної концертної організації в м. Баямо, О. Герасименко ініціювала створення струнного квартету, для якого аранжувала твори українських і кубинських композиторів; вивчала джазову гармонію та оркестрування під керівництвом кубинського композитора А. Ромеу, записувалася на кубинському радіо, брала участь у телепрограмах «De la Gran Escena», «Gala» тощо; була лауреатом міжнародних фестивалів (Гавана, Куба, 1986, 1988, 1990; Барселона, Паламос, Іспанія, 1990, 1991), Міжнародного конкурсу композиції для бандури ім. Г. Кистатого (Торонто, Канада, 2000, 1-а премія за фантазію «Купало») (Ніколенко, 2017).

У 1989-1991 р.р. на запрошення славного японського гітариста Ічіро Сузукі О. Герасименко виступала з сольною програмою та в дуеті з ним на міжнародних музичних фестивалях в Барселоні, Паламосі (Іспанія), Парижі (Франція) та Токіо (Японія) поряд з артистами, які належать до світової музичної еліти – це струнний квартет Віденської філармонії, творила поряд з відомими артистами – Вікторія де Лос Анжелес, Пако де Люсія, Нарцісо Елес, Ел ді Меола та ін. (Juventud Rebelde, 1988).

Починаючи з 1991 р., О. Герасименко – доцент Львівської музичної академії. Її студенти – лауреати, дипломанти міжнародних та всеукраїнських фестивалів та конкурсів. О. Герасименко ініціює створення квартету бандуристок «Львів'янки» (у складі О. Коломієць, Л. Стефанко, І. Григорчук, О. Ніколенко), який став лауреатом Національного конкурсу ім. Г. Китастого (2003) та Міжнародного Конкурсу ім. Г. Хоткевича (2004, 2007) (Скрипник, 2011).

З 1999 року 25-літня творча діяльність О. Герасименко була репрезентована двома власними концертами, що пройшли в Українському домі

м. Києва та в Концертному залі імені Станіслава Людкевича Львівської філармонії. Концерти засвідчили, що О. Герасименко є справжнім віртуозом бандурного мистецтва і неперевершеним його пропагандистом (Стадник, 1999).

Ми хочемо підкреслити, що О. Герасименко – єдина у світі бандуристка, яка має професійну композиторську освіту. Метою творчості мисткині є збереження та популяризація української бандури. Вона створює композиції, які відображають красу та унікальність цього інструменту, демонструють його різноманітні можливості та властивості звуку. У своїх творах О. Герасименко поєднує класичні техніки гри на бандурі з сучасними елементами музики. Вона використовує електронні ефекти, звукові доріжки та інші інноваційні технології, що додають її творчості свіжості та новизни.

Мисткиня також відома як експерт у галузі відтворення традиційного звучання бандури, що дозволяє їй створювати унікальні інтерпретації класичних творів та нові композиції. Вона активно працює над аранжуванням українських народних пісень та традиційних мелодій для бандури. Її композиції зберігають традиційний звук та дух, але одночасно мають елементи та відтінки новаторського звучання.

У сучасному мистецькому просторі бандуру поєднують із різними інструментами, такими як: флейта, фортепіано, сопілка, баян, скрипка. Отож мисткиня не залишилася в стороні і також писала твори для різних складів із бандурою. Варто відмітити твори в чудовому поєднанні бандури і флейти, що створює ефект неземного звучання такі, як: «Мелодія блакитного неба», «На крилах мрій», «Сповідь», «Таїна». Протяжні звуки флейти підносять нас нагору, до чогось величного, а ніжний бандурний акомпанемент торкається струнами до душі.

Усі ці досягнення стверджують постать Оксани Герасименко як видатну композиторку, виконавицю, концертмейстера, аранжувальницю, артистку та новаторку в сучасному бандурному мистецтві. Вона є прикладом для багатьох молодих бандуристів, які хочуть розвиватися та творити, граючи на цьому унікальному українському інструменті.

Висновок. Підсумовуючи все вище сказане, можемо із впевненістю сказати, що Оксана Герасименко є справжнім пропагандистом бандурного мистецтва, яскравою представницею львівської бандурної школи. Вона досягла високого рівня в усіх мистецьких сферах – як у виконавській, так і в педагогічній, методичній та композиторській. О. Герасименко пише твори не тільки для різних інструментальних складів із бандурою, а й для різних вікових категорій. Напевно немає бандуриста, в репертуарі якого не були б присутні твори мисткині. Композиторка є справжнім віртуозом та професіоналом своєї справи. Багато концертує, проводить майстеркласи, бере участь у різних музичних проєктах, спрямованих на розвиток та просування української культури та музики, розвиває бандурне мистецтво та дарує

слухачам нові емоції та враження. Отже, неможливо уявити сучасне бандурне мистецтво без постаті Оксани Герасименко.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у аналізі творчого доробку О. Герасименко, її творів та композицій, оскільки для них характерний унікальний стиль, що поєднав традиційні українські мелодії та інструменти з сучасними елементами та ритмами; складний образно-ідейний ряд: у багатьох піснях О. Герасименко є глибокий зміст, який можна розуміти на різних рівнях, вона звертає увагу на соціальні та культурні проблеми, а також на теми любові, духовності та громадянської позиції; експериментальний склад музичних інструментів та наявність різноманітних музичних форм та жанрів.

Список використаної літератури

Лісняк І. (2019) Академічне бандурне мистецтво України кінця ХХ – початку ХХІ століття. Монографія. ІМФЕ. Київ. 266 с.

Євгенєва М. (2001) Етапи розвитку львівської бандурної школи. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Сер. Мистецтвознавство, № 2. С. 37-42.

Давидов М. А. (2005) Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа). Підручник для вищих та сер. Муз. Навч. Закладів. Київ: НМАУ ім. П.Чайковського. 420 с.

Жеплинський Б. М. (2006). Енциклопедія Сучасної України. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. Том 5. 536 с.

Скрипник Г. (2006) Українська музична енциклопедія. Т. 1: [А – Д]. Київ : ІМФЕ НАНУ, 2006. 680 с.

Береговий О. (2000) Успішне турне талановитої бандуристки Оксани Герасименко по Аргентині. *Бандура*. НьюЙорк. № 71 – 72. С. 41 – 47.

Vazquez O. (1986). Oksana y su Bandura. *Granma*. La Habana (Cuba). 6 de mayo.

Бистрицька О. (2004). Виконавська та педагогічна діяльність Оксани Герасименко. *До історії української бандурної педагогіки*. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. К.: [б. в.]. Вип. 35. С. 270–276.

Juventud Rebelde (1988) Cuba. February 2

Ніколенко О. (2017) Методико-виконавська специфіка фантазій для бандури у творчості українських композиторів. *Молодь і ринок*. № 3. С. 66-70.

Скрипник Г. (2011) Українська музична енциклопедія. Т. 3: [Л – М] Київ: ІМФЕ НАНУ. 627 с.

Стадник Н. (1999) Сонячний промінь зі Львова. *Шлях перемоги*.

References

Lisniak I. (2019) Akademichne bandurne mystetstvo Ukrainy kintsia XX – pochatku XXI stolittia [Academic bandur art of Ukraine of the late 20th – early 21st century]. Monohrafiia. IMFE. Kyiv. 266 s.

Jevhenieva M. (2001) Etapy rozvytku lvivskoi bandurnoi shkoly [The stages of development of the Lviv bandura school]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka*. Ser. Mystetstvoznavstvo, № 2. S. 37-42.

Davydov M. A. (2005) Istoriiia vykonavstva na narodnykh instrumentakh (Ukrainska akademichna shkola) [History of performance on folk instruments (Ukrainian academic school)]. Pidruchnyk dlia vyshchykh ta ser. Muz. Navch. Zakladiv. Kyiv: NMAU im. P. Chaikovskoho. 420 s.

Zheplynskyi B. M. (2006). Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy [History of performance on folk instruments (Ukrainian academic school)]. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy. Tom 5. 536 s.

Skrypnyk H. (2006) Ukrainska muzychna entsyklopediia [Ukrainian music encyclopedia]. T. 1: [A – D]. Kyiv : IMFE NANU, 2006. 680 s.

Berehovi O. (2000) Uspishne turne talanovytoi bandurystky Oksany Herasymenko po Arhentyni [Ukrainian music encyclopedia]. Bandura. Niu-York. № 71 – 72. S. 41 – 47.

Vazquez O. (1986). Oksana y su Bandura [Oksana and Bandura]. Granma. La Habana (Cuba). 6 de mayo

Bystrytska O. (2004). Vykonavska ta pedahohichna diialnist Oksany Herasymenko [Performing and teaching activities of Oksana Gerasimenko]. Do istorii ukrainskoi bandurnoi pedahohiky. Naukovi visnyk NMAU im. P.I. Chaikovskoho. K.: [b. v.]. Vyp. 35. S. 270–276.

Juventud Rebelde (1988) Cuba. February 2

Nikolenko O. (2017) Metodyko-vykonavska spetsyfika fantazii dlia bandury u tvorchosti ukrainskykh kompozytoriv [Methodological and performance specifics of bandura fantasies in the work of Ukrainian composers]. Molod i rynek. № 3. S. 66-70.

Skrypnyk H. (2011) Ukrainska muzychna entsyklopediia [Ukrainian music encyclopedia]. T. 3: [L – M] Kyiv: IMFE NANU. 627 s.

Stadnyk N. (1999) Soniachnyi promin zi Lvova [Sunshine from Lviv]. Shliakh peremohy.

•

УДК 821.161.2-46

ORCID: 0009-0006-1561-0188

Пастушенко А.С.

УКРАЇНЬСЬКА ПІСНЯ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Анотація. Українська пісня в світі – це відомості про загальнолюдські цінності нашого пісенного фольклору, велетенський матеріал, гідний подиву фактаж, що свідчить, коли, якими, дорогами проникла українська пісенна культура, в побут, музику, в художню писемність, наукові дослідження, словом, у розмаїте духовне життя сусідніх і далеких народів. Значення дослідження виходить за межі фольклористики. Воно добуває з народної пісні, як висловився Іван Франко, «духовний і національний фонд» для нашої культури, робить читача освіченішим у багатьох галузях мистецтва й народознавства. В дослідженні культуролог побачить немало такого, що здатне поглибити розуміння романтизму, історик відбере деякі важливі мотиви, зокрема, для характеристики боротьби поневолених слов'янських народів за національне відродження в минулому столітті, музикознавець осмислить фольклорні компоненти в творчості композиторів світової слави: Бетховена, Вебера,

Наукове видання

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА
ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ**

Збірник наукових праць

Випуск 10

Відповідальний за випуск
Сверлюк Ярослав Васильович

Технічний редактор
Віталій Власюк

*Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів,
висвітлені у збірнику.
За достовірність фактів, точність цитат та можливі помилки
повну відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів.*

Підписано до друку 30.06.2023 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Гарнітура «Times». Друк офсет. Ум. друк. арк. 11,62. Наклад 100 пр. Зам. 50.
Видавництво «Волинські обереги».

33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;
e-mail: oberegi97@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано у друкарні видавництва «Волинські обереги».